

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

**Мальцев О.А., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*
Державний біотехнологічний університет, Україна**

Сучасні виклики логістичного забезпечення аграрного сектору

Конкурентне середовище ставить численні вимоги перед підприємствами України щодо раціоналізації діяльності, тому важливою умовою успішної виробничої та збутової діяльності підприємства є наявність налагодженої логістичної системи. Особливої актуальності дані питання набувають в умовах сьогодення, у період збройної агресії росії проти України унаслідок виникнення значних проблем організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності підприємств агропромислового комплексу через блокування морських портів.

Результати досліджень дозволяють виділити основні проблеми організації міжнародної логістичної діяльності аграрних підприємств, серед яких:

- зниження обсягів експортних поставок сільськогосподарської продукції через блокування морських портів (наприклад, за даними Української зернової асоціації, обсяг експорту зернових скоротився у 6 разів — з 6 до 1 млн т на місяць);

- порушення ланцюгів постачання продовольства;

- неналежне виконання умов зовнішньоекономічних контрактів; збільшення трансакційних витрат і на логістику;

- зменшення фінальних показників обсягу виробництва продукції та рівня продовольчої безпеки;

- дефіцит палива через знищення паливних складів і складну транспортну логістику;

- недостатньо ефективне використання інструментарію маркетингового менеджменту у процесі розподілу агропродукції до кінцевого споживача, а також мережевого підходу до управління партнерськими взаємовідносинами зі споживачами у системі логістичного менеджменту;

- обмежений обсяг прямих інвестицій у формування й функціонування відповідної логістичної інфраструктури (термінали, складські комплекси, розподільчі центри, кластерні утворення) [1].

Основні проблеми логістичного забезпечення аграрного сектору пов'язані з наслідками збройної агресії росії проти України формуються одночасно із дією глобальних викликів логістичної діяльності. Адже сучасна аграрна індустрія швидко розвивається і збільшує обсяги виробництва сільськогосподарської продукції. Це ставить перед логістичними компаніями завдання по швидкому і надійному доставці продукції від виробника до споживача.

---

* Науковий керівник – Ю.В. Пашенко, канд. екон. наук, доцент

Крім того, зростання міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією ставить перед логістичними компаніями завдання збереження якості продукції під час транспортування на великі відстані, організацію митницьких процедур та дотримання міжнародних стандартів.

Зміни клімату впливають на вирощування сільськогосподарської продукції та її якість і тому логістичні компанії повинні бути готові до подолання викликів, пов'язаних зі змінами в умовах зберігання та транспортування продукції.

У зв'язку з цим логістичне забезпечення аграрного сектору повинно враховувати принципи екологічної стійкості, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та збереження ресурсів. Це включає в себе застосування енергоефективних та екологічно чистих транспортних засобів, використання екологічно чистих матеріалів для упаковки продукції та раціональне використання природних ресурсів.

Логістичне забезпечення аграрного сектору передбачає ефективне управління ланцюгом постачання, включаючи збір, зберігання, транспортування та розподіл продукції. Це вимагає використання сучасних технологій, систем відстеження товару, організацію оптимальних маршрутів доставки та розвитку інформаційної інфраструктури.

Задля вирішення існуючих проблем експорту сільськогосподарської продукції Європейською комісією розроблено План дій «Шляхи солідарності ЄС-Україна». Він передбачає альтернативні логістичні маршрути для організації експортних постачань агропродукції з України з використанням усіх видів транспорту, тобто на засадах мультимодальності та екологічності [1].

Одним із пріоритетних напрямів усунення існуючих бар'єрів, що перешкоджають ефективній організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності, має стати активізація мережевої взаємодії та партнерських взаємовідносин на основі створення агрокластерних структур [2], об'єднання дрібним фермерських господарств для належного виконання контрактів (кооперація), а також спільної діяльності в аграрній сфері двох або більше компаній і різних груп стейкхолдерів для досягнення загальної мети і синергетичного ефекту (колаборація).

Для вирішення основних сучасних проблем логістичної діяльності потрібні інноваційні рішення та міжнародна співпраця для забезпечення продовольчої безпеки та виживання сільськогосподарського сектору під час війни.

Список використаних джерел:

1. Прокопишин О.С., Трушкіна Н.В., Сербіна Т.В. Щодо організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності аграрних підприємств в умовах війни. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 209-217. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).209-217](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).209-217) (дата звернення: 23.02.2024);
2. Кошкалда І. В., Прокопишин О. С., Трушкіна Н. В. Концептуальні засади створення інноваційних агрокластерів в умовах сталого розвитку національної економіки. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. 2022. № 1(25). С. 74-88. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2022-1\(25\)-74-88](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2022-1(25)-74-88). (дата звернення 25.02.2024).